

**Szakmai beszámoló a Nemzeti Kulturális Alap
Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma 208201/00002 számú, „Magyar
Levéltári Portál” 2021. évi megjelentetése című pályázatának
megvalósításáról**

Magyar Levéltári Portál – a magyar levéltárügy online folyóirata

A Magyar Levéltári Portál online folyóiratot 2012-ben akkreditálta a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság. A honlap szerkesztősége arra törekszik, hogy az oldalra látogatót a magyar levéltárügyre vonatkozó naprakész hírekkel, információkkal lássa el, nemzetközi kitekintést nyújtson, és az adattartalmak mellett lehetőséget biztosítson a levéltárügyhöz kapcsolódó publikációk közzétételére is. 2017 óta, Magyar Levéltárosok Egyesülete által fenntartott felület beolvasásával, a felület egyben az Egyesület hivatalos honlapja is (2016-ban már megtörtént a Nyitott Levéltárak oldal beolvasása is). A Magyar Levéltárosok Egyesülete 2021 áprilisától az addig a Budapest Főváros Levéltára által működtetett online folyóirat társkiadója lett. Az oldal látogatói egy helyen tájékozódhatnak a magyar levéltárak szervezeti struktúrájáról, nemcsak magyar, de német és angol nyelven is. Az adatbázisok nyújtotta lehetőségeken túl egy frissülő levéltárügyi szakfolyóirat lapjait is böngészheti az olvasó képet kapva az aktuális, szakmát és a nagyközönséget érintő eseményekről, nemzetközi projektekről és pályázatokról.

A szerkesztőség tagjai

A weblapot Magyar Levéltárosok Egyesülete és Budapest Főváros Levéltára működteti, tartalmi és informatikai gondozását, fejlesztését az alábbi összetételű szerkesztőség koordinálja.

BATALKA KRISZTINA szerkesztő (*Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Levéltára*)

FAZEKASNÉ DR. TOMA KATALIN főszerkesztő (*Budapest Főváros Levéltára*)

DR. FEHÉR CSABA szerkesztő (*Budapest Főváros Levéltára*)

DR. TERNOVÁ CZ BÁLINT szerkesztőségi titkár (*Budapest Főváros Levéltára*) A szerkesztőségi titkár személyében 2021 szeptemberében történt változás, a leköszönő Dékány Dorottya t Ternovác z Bálint váltotta fel.

DR. VAJK ÁDÁM szerkesztő (*Győri Egyházmegyei Levéltár*)

2021-ban megvalósult tevékenységek

2021. még mindig a járványügyi veszélyhelyzet jegyében zajlott: az év első kétharmadában alig volt jelenléti rendezvény. Az elmúlt évhez képest azonban már a korábbi évek átlagával megegyező szerkesztett hírt tettünk közzé, összesen 86-ot. A legtöbb olvasót a március 15-i hírünk vonzotta, az átlagos szám több mint kétszeresét, amely a nemzeti ünnep alkalmával kitüntetett levéltárosokról tudósított.

Tovább bővült a Levéltári Kollégium által megbízott Módszertani és Szabványügyi Bizottság szerkesztésében készített Fogalomtár, amelynek célja, hogy korlátozott számú, kiemelten fontosnak minősülő fogalmat kiválasztva, ezek meghatározását megadja egységes összeállításban. Emellett

folyik a Fogalomtár különálló weboldal formájában történő fejlesztése, amely lehetővé teszi a keresést címszavakban, teljes szövegben, akár idegennyelvű fogalomra is, illetve egy felhasználóbarát kezelőfelület kialakítása a fogalmak hozzáadására, szerkesztésére. (Mindeközben folyik a honlap új arculatának kialakítása is.)

2021-ben is folyamatos volt a levéltárak adatainak felülvizsgálata, frissítése. Ez mindenekelőtt az átalakuló felsőoktatási intézményeket érintette, ahol az átalakítások a levéltárakat is érintették. Az angol és a német nyelvű felületeken is elvégeztük a szükséges frissítést, illetve pótoltuk a még hiányzó bemutatkozó szövegeket is (ELTE, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár, Magyar Táncművészeti Egyetem Vályi Rózsi Könyvtár, Levéltár és Táncstudományi Kutatóközpont, a Miskolci és a Soproni Egyetem levéltára, Testnevelési Egyetem Levéltára és a Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség bemutatkozója). Megtörtént a levéltári díjak ismertető szövegeinek angol és német nyelvű lefordítása is.

A Szemeztető MLP tanulmányok rovata 2021-ben öt új tanulmánnyal bővült, amelyek 2022-ben kerültek ki publikálásra.

Acél Róbert, a Pécsi Tudományegyetem Levéltárának munkatársa *UnivA* című írásában a Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség (MFLSZ) közös fenntartású, a kanadai Artefactual által fejlesztett Acces to Memory (AtoM) szoftveren futó portálját mutatja be. A portál hozzáférést ad az MFLSZ tagintézményeinek adatbázisához, amely a cikk írásának pillanatában 18 levéltár 2812 levéltári leírását, és 378 iratképzőjét tartalmazza.

Bachus Dóra doktorandusz (ELTE BTK) egyik írása a Velencei Állami Levéltárat mutatja be: kitér a levéltár történetére, az egyes kutatótermekben kutatható iratanyagok ismertetésére, a segédletekre és a levéltár szolgáltatásaira. Másik tanulmánya a brüsszeli Királyság Általános Levéltárában szerzett tapasztalatait összegzi: képet ad a levéltár történetéről, az ott található magyar vonatkozású iratanyagról, végül gyakorlati ismeretekkel látja el az olvasókat.

Kádas István tudományos munkatárs *Középkortörténeti kutatás a szepességi levéltárakban* írásában 2020-ban a Lendület Középkori Gazdaságtörténet Kutatócsoport egyik kutatása keretében a szepesi levéltárakban végzett kutatásai kapcsán megismert levéltári iratanyagról ad áttekintést.

Toldi Lóránt, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Egyetemi Levéltárának levéltárosa *Köz-kép. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Egyetemi Levéltára gyűjteménye, helyzete és lehetőségei* című tanulmánya – ahogy a címe is mutatja – az NKE levéltárát mutatja be, amely 2021. decemberben kapott engedélyt közlevéltári működésre.

Látogatottság alakulása (Google Analytics adatai alapján) – Sajtó betétlap 17–19. sorok

	Tárgyév -2 (2019)	Tárgyév-1 (2020)	Tárgyév (2021)
17. Látogatók száma	22570	28493	31460
18. Regisztráltak száma	nincs regisztráció		
19. Letöltött oldalak száma	76327	95069	100868

2021-ben is folytatódott a portál látogatottsága növekedésének örvendetes folyamata az utóbbi évek folyamatos csökkenése után jelentősen nőtt a portál látogatottsága: 2019-ben még 22 570 fő volt, a szám 2020-ban 28 493-ra, növekedett, és 2021-ben meghaladta a 30 ezret (pontosan 31460 fő), ami 2020-hoz képest 10%-os növekedést jelent. A látogatók összesen 100 868 oldalmegtekintést generáltak a felületen, ami 2020-hoz képest (95 069) szintén 6%-os növekedést mutat. Az oldal/munkamenet átlaga 2,57, ez évek óta e szám körül mozog és jónak tekinthető a közgyűjteményi portálok körében. Az átlagos látogatottsági szám 86 fő/nap volt (2020-ban 78 fő). A látogatók legnagyobb része, 64%-a Magyarország területéről használja az MLP-t, a második helyet továbbra is az Amerikai Egyesült Államok foglalja el 12%-kal. E két említett országon kívül a látogatottságot tekintve az változatlanul a környező országok, Szlovákia, Ausztria, Románia, továbbá Németország, Nagy-Britannia, Kanada és Ausztrália, illetve Kína szerepel az első tíz ország között. A visszatérési arány Magyarországon 63%-os (2020-ban 61%), USA-ban és Romániában szintén hasonló az érték, ami a 2020-as adathoz képest (54%) emelkedést mutat. A többi ország esetében ez 36-50% között mozog. A statisztika szerint a leglátogatottabb oldalak továbbra is a magyar levéltárakat bemutató angol nyelvű felület és az adatbázisok.

A Magyar Levéltári Portál 2016. évi teljes felületi átalakítása óta eltekint a külön regisztrációs eljárástól. Az oldal látogatói jelenleg is regisztráció nélkül használhatják az oldalt, hasznosíthatják a lapon található tartalmakat.

Az adatbázisoknak a Hungaricana közgyűjteményi portálra költözése óta ez már a második év, hogy a látogatók száma növekedett. Ahogy a múlt évben is, ebben bizonyosan fontos szerepe van annak, hogy az új tartalmakról a szerkesztőség önálló facebook oldalán folyamatosan igyekszik tájékoztatni. Remélhetően, ez a pozitív tendencia továbbra is folytatódik. (<https://www.facebook.com/search/top/?q=magyar%20lev%C3%A9lt%C3%A1rosok%20egyes%C3%BClete>)

A portál és az online folyóirat gondozása nem tartozik a gazdasági tevékenységek körébe, a látogatók nem regisztrálnak a portál megtekintéséhez, így regisztrációs díj sincs. A Magyar Levéltárosok Egyesületének nem származik bevétele az online módon megjelent tanulmányok megtekintéséből sem. A honlap szolgáltatásait, ahogy a statisztikai adatok is mutatják, nagyrészt magyar állampolgárok veszik igénybe.

A pályázati beszámoló megtekinthető:

<https://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/>

Budapest, 2022. május 5.

dr. Fazekasné Toma Katalin s. k.
MLP főszerkesztő